PREU. 5 CENT.

**** Fará una entremaliadura cada diumenge ****

ANY 1.er * BARCELONA, 17 JULIOL 1904 * NÚM. 29

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ	PREUS DE SUSCRIPCIÓ
Rambla de las Flors, 11	Catalunya, un any. . . . 3 Ptas.
— — BARCELONA — —	Idem, un semestre . . 2 id.
	Extranger, un any. . . . 5 id.

EN PATUFET DE VIATJE

Com que fa tanta calor
hi resolt marxar a fora
ab això fins a reveure
y qu'os probi Barcelona.

Ja ho veyeu, no he sabut estarme de la bona costum d'anar a passar uns quants días a fora ciutat, per mes que las obligacións ab que m'he posat no'm deixan estar ni una hora quiet. ¡Pero fillets! vosaltres mateixos m'heu fet acabar de dicidir al rebre quasi diariament, d' uns quants días ensá, cartas y recados l'un dihent: ¿Patufet, qué m'enviarás lo diari aquí? l'altre, ¿qué me l'enviarás allá? es dir, una pluja d'encomandas per l'estil.

Per'altre part, tenía l'ase que com feya temps no l'havía fet sortir gayre de l'estable fins he trobat que 's pansía ¡pobret! y mireu, axís que l'hi vaig posar los guarniments va fer un bram que no diré qu'arribes al cel, pro si que'm penso va fer trontollar los nuvols puig al poch rato varen caure unas quantas gotas.

Jo com soch de mena modest apenas ho havía dit a ningú que me'n anava pero no se qui va fer de nunci que tot just vaig ser acavall del ruch ¡en voleu de companys! que varen venir a despedirme; de manera que'l burro tot era aixecar el morro enlayre y ensenyar las dents, que segons diuhen quan fan axó es senyal de qu'están alegres.

Es clar que m'agradá lo veurer que son molts los que m'estiman y avans de despedirmen los hi vaig fer a saber qu'ara de poch s'ha format una Secció al Centre Excursionista de Catalunya dedicada al Folklore Catalá com anys enrera ja hi havía sigut y que te lo propósit de fer molta feyna y profitosa pera l'estudi del nostre *saber popular*, ab axó, vaig dir a tots: ja cal qu'aquest estiu los qu'aneu a fora vos ficséu y reculliu las rondallas, cansóns, aforismes, tradicións, cos-

tums, etc., que vos semblin d'interés y si sabeu enviarlas escritas á la meva estada de Barcelona a mes de tenir lo gust de veurerlas publicadas fareu un be a nostre patria y tindreu content al vostre amich

EN PATUFET

Qui no bat per Juliol...

La palla ja está ajeguda
damunt l'era, com pa d'or,
fan las eugas la batuda
guiadas pel batedor.
Ab las potas ben ferradas,
la palla van triturant,
de las espigas pesadas
los grans arreu arrencant.
Lo baylet peta la tralla,
los demés a bells forcats,
van cambiant de lloch la palla
damunt l'era en tots costats.
Lo sol bat y s'esmicola
la palla ab lo potejar,
de la espiga el grá s'escola
y fins terra va a parar.
A forcats la palla's venta
y's porta al porxo del mas
y's fá'l paller que reventa
de tant rodó y de tant gras.
Queda'l grá y el boll en l'era
y ¡au! ¡delit! a garbellá,
si s'en mou de polsaguera
ab lo ventijol que fá.
Lo boll qu'es lleuger, va a raure
ahont lo vent durlo li plau,
lo grá del garbell al caure'
de qui garbella als peus cau.
Lo blat que'l pagés desitja,
son mes agradós plaher,
aviat omplirá la sitja
y l'ample, espayós graner.
Aquest bell quadro ilumina
lo sol mes hermós y ardent
y la porrona camina
entre'ls homes constantment.
La cigala a pler ho canta
penjada d'un arbre en alt,
y ou mandrosa sa cumplanta
la sargantana al marjal.
Tothom s'apressa en la feyna
puig qui no bat per Juliol,
segons un veil ditxo ensenya,
no pot pas batre quan vol.
Quan lo sol s'en va a la posta
y demana el cos descans,
formigas y aucells a posta
van a l'era a cercar grans.
Que si al pagés sas fatigas
li han donat resultats bells,
que'n gaudeixin las formigas
y'n gaudeixin los aucells.
Y quan a casa remira
los graners de blat curulls,
al cel agrahit se gira
espurnant de goig sos ulls.

MAGARRINYAS

Las riquesas que Deu ha donat a l'home

Un home qu'estava malcontent de la seva sort se queixava dihent:

—Bon Deu, als altres los envieu riquesas y a mi no'm doneu res! Com

puch sortirmen pera viure si no poseesch res?

Un vellet que va sentir aquestas paraulas s'hi acosta y li diu:

—Ets tu tant pobre com te creus? Deu no t'ha donat la jovenesa y la salut?

—No dich que no, al contrari, puch ben bé confiar ab ma forsa y ab ma joventut.

Lo vellet allavors agafa la ma dreta de l'home y li pregunta:

—Voldrías deixarte tallar aquesta ma per mil duros?

—No; de cap manera ho voldría pas!

—Y la ma esquerra?

—Tampoch!

—Consentirías tornarte cego donchs, per deu mil duros?

—Qué Deu me'n guardi! no voldría donar un ull de la cara per tots los diners del mon.

—Veus, va dir lo vellet, quinas riquesas t'ha donat Deu y encara ets tan poch agrahit que't queixas!

L. T.

La Margarida

En mitj d'un prat creixía
hermosa margarideta
blanca, pura, argentadeta
com la llum del naixent día.

Un matí del cel caygué
una gota de rosada
y en lo càlzer, aturada,
de la fló'l sol la vejé.

Una donzella aixerida
que pel prat florit passava,
va veurer que'l vent gronxava
a la hermosa margarida.

Hi corregué, va arrancarla
y ab anhel la va besar
y després, sense tardar,
en lo seu pit va posarla.....

Plors dels ulls ella va traurer
per un desengany d'amor
y en lo càlzer de la flor
una llágrima hi va caurer.

Y al trobarse las dos gotas
en la flor tan acostadas
se van guaytar espantadas
y se van estremir totas,

—¿Quí n'ets? digué vergonyosa
la goteta de rosada
a la llágrima baixada
dels ulls de la nina hermosa.

—So'l dol, la llágrima dix,
de la perduda ignocencia!
¿y tú? —¿Jo? jo só la essencia
d'un auba y un sol que n'ix.

—¿Quí't llensa aquí'l mon?—Lo cel,
y ¿a tú?—M'hi llensa'l dolor!
—Jo só una perla d'amor.
—Y jo una gota de fel!

† Francesch Pelay Briz

Mestre o qué?...

Lo senyor *Coanito* era un d'aquells mestres que 'n podriam dir encartronats. Molts preguntaréu sens dubte, qué vol dir aixó d'encartronat: tinguéu paciencia que prompte donaré satisfacció a vostres desitjos.

Un mestre encartronat vé a esser una mena de mestre que, en la *harmoniosa*, podríam calificar de *maestro oficial*, de lo que 'n podrém deduhir que: mestre encartronat es lo que no serveix pera rés, o en lo cas pitjor, el que, basat en extravagants rutinas, esmersa las sevas forsas al malejament, o atrofiament complet, de las tendras intel-ligencias.

Diuhen que anar a soldat
es anar a serví al rey,
pró si haig de dir la vritat
a tothom fem de criat
menys al que marca la lley.

Sapigut donchs que'l senyor *Coanito*, com li deyam, era un d'aquestos, ja 'l podrian suposar quina era la seva flaca: un invencible horror a tot lo catalá pero majorment a nostre llengua qu'era la seva y la de sos pares; llengua que no dubtava en calificar de *grosero dialecto;* y basat en eixos prejudicis prohibía en termes durs, que *fuese usado por los señoritos* (per que al seu col-legi l'anomenava de señoritos) *que asistían á sus*

clases (un quarto ab arcoba, y gracias).

Heus aquí que un día, era a comensaments de l'estiu, se desenrotllá entre els seus deixebles, una mena de sed com si diguessim epidémica, puig se encomanava de l'un al altre ab una facilitat assombrosa, s' ha de fer notar que 'l canti era nou de trinca.

En tots moments se veyan dits en l'ayre que venían a esser el clam dels assedegats; y el canti s' anava buidant, buidant, sens darli un moment de treba.

Tot d'una, en Marianet, un xicot de vuyt anys mes viu que la tinya y plé de malicia de la bona, s'alsá, y dirigintse al mestre digué:

—Senyor mestre, lo canti nou es buit y tinch set, y no puch béure.

—*Cómo? cómo dice V?...* —li respongué aquell tot enfutismat. Mes lo nen, ab gran aplom repetí:

—Que lo canti nou, es buit y tinch set y no puch béure.

Los cabells del senyor *Coanito* se li adressaren com fils de ferro; dongué un cop de puny a la taula y digué ab veu alterada:

—*Se atreve V. á repetirlo?... en catalán?... en catalán?... No sabe que eso es una falta de respeto?...*

Anava a enviarlo de genollóns, pero aquell noy era dels que de tant en tant fan caure algun regalet y s'acontentá ab dir:

—*Señorito Marianet ¿no sabe lo que tengo dicho? ni una palabra en catalán; eso desdice de niños bien educados*

Y ab veu mes dolsa afegí:

—*A ver, dígamelo en castellano.*

En Marianet esguardá lo sostre llarga estona pera veure si trovava lo desllorigador que'l tragués del apuro; mes lo que trová foren unas bigas plenas de terenyinas; abaixá l'esguart a terra, y tampoch trovava la paraula salvadora; de prompte després d' una bella estona, abocá ab precipitació:

—Señor maestro; el cántaro NUEVE *está* OCHO *y tengo* SIETE *y no puedo* BABER.

Malgrat eixa prova evident de l'aspror dels fruyts que dona una educació baix la base d'una llengua que no es la propia, lo senyor Joanet segueix sent encara lo *señor Coanito* tan encartronat com sempre.

RO. QUIM. RO

Refráns adobats

Qui no vullgui pols... que 's respalli.

—

Moltas gotas... fan un ruixat.

—

A poch a poch... no's va gayre depressa.

—

Com mes petita es la nou... menos menjar hi ha.

—

Cada cosa pel seu temps, com las figas pel Juliol, Agost, Septembre, Octubre, y... de secas tot l'any.

Epigramas

—No'l vull pagar.—Paguim prompte
—Ab qui es menos no hi vull rés,
jo so noble, so marqués.
—Pera això li presento un *compte.*

JAUME GIRALT

* *

—¿Volè venir?—Ahont Pascual?
—A fe un diná a ca'n Justench,
—A fe un diná?... No't comprench,
potser vols dirme a menja'l?...

* * *

Extrems

Per una modista:

Cusir una mánega d'aygua.

—

Per un dibuixant:

Tirar una ratlla ab la regla de tres.

Hi provat fer tres carreras
y de totas tinch carbassa,
ja veig de totas maneras
qu'hi arrivat a estudiar massa.

Per un cómich:

Representar la Divina Comedia.

—

Per un sombrerer:

Fer un sombrero pera lo Cap de Greus.

—

Per un esmolet:

Esmolar un ganivet ab la Mola de Mahó.

—

Per un general:

Atacar al enemich ab las columnas d'un periódich.

—

Per una nena:

Jugar ab las ninas dels ulls.

—

Per un xacolater:

Fer xacolata ab la canyella de las camas.

—

Per un pintor:

Emblanquinar una cuyna ab lo blanch dels ulls.

—

Per un barber:

Afeytar las barbas del paper de barba.

* * *

¡Apunten! ¡¡Foch!! ¡¡¡Pum!!!

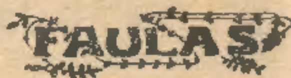

Voleu creurer que no mes de pensar qu'he d'escriure ja arrenco a suar? Quinas ganas me venen de deixar los trastets y escapar cap al meu poble, perque no estich per mes comedias! Jo'm creya que 'ls cómichs al estiu s'amagavan com las formigas al hivern, pro ¡ca! ells trevallan mes que may y deuhen dir, me'n fum que patiu de calor, nosaltres anirém seguint los teatres de provincias com aquells pobres que ab lo platet de llauna a la ma van trucant en totas las portas captant una almoyna perque encara no han dinat o perque tenen al pare y la mare malalts al hospital. Pro deixemnos de fic-

cións que nostre Senyor nos podría castigar. Jo voldría que algú'm digués un teatre que no hi fes calor: ¿Ahont anirás bou que no llauris? Sembla aquell qüento de la rateta «si me'n compro atmetlletas me farán caure las dentetas, si me'n compro pinyonets me farán caure 'ls caixalets» y aixís passo las horas llegint y rellegint los diaris pera veure si trovo un espectacle fresch, cómodo y barato, y... efectivament, quasi tots son cars y calents de sobras. No hi ha altre solució que sentarte un ratet al vespre en una cadira del Passeig de Gracia, escoltar la música y entornarten al llit que això es la lluna, pro ab molt cuydado, ¡eh! perque l'altre día m'hi vaig quedar adormit com un soch, fins que van tocarme per la espatlla, obro l'ull y un municipal me diu molt sério—*¡ep miñon: ya has dormido prou!* Jo que de moment no sabía ahont me trovava, obro l'altre ull y'm veig sentat encara al Passeig de Gracia ab una claror de sol ixent que's preparava pera escalfarme la esquena com cada día. Desenganyat y avergonyit de lo que m'havía passat me'n anava cap a casa tot pensant pel camí

no hi ha res tant divertit
com passar la nit al llit.

CRISTÓFUL

Lo Bitllet

Un senyor comprá un bitllet
y entr'ell deya satisfet:
—Es lo número milló,
no n'hi ha un altre de mes bó.
Y se'l desá dantli un bés'
per la por que no'l perdés,
plegadet en la butxaca
dins lo cor (de la petaca).
Mes vingué'l moment secret
de mirar si havía tret;
¡ni'ls mils en los premis grossos!
¡ni'ls cents en los xichs!... ¡a trossos!
estripat lo llensa altiu
y'l bitllet fet micas diu:
– Quan en ma sort confihéu
tots ¡oh mon! me respecteu
y al mirar ma fatal sort
me llenseu dantme la mort.

—

Lo mateix que ab lo billet
ab quants homes no s'ha fet!

JOSEPH VARDÚ

D'ISOP

Del home pobre y de la Serp

Venint tots días una ferosíssima serp a la posada de un pobre Home, pera alimentarse de las xiquetas miques que li cahien de la taula, totas las cosas li succehían prospers al Home. Mes apres, indignanse aquell contra la serp y pegantli un día ab una cruelíssima destral, torná a la sua misera pobresa, per hont veent que per causa de la serp tenía prospera abundancia en totas les sues coses, la suplica, que habentli mercé, tornás al seu acostumat exercici. De hont, vista per la serp la penitencia del pobre Home, torná a visitar com acostumava la sua pobre posada. Emperó continuament visqueren ab recel, lo hu del altre. Persuadeix aquesta faula que lo qui demnifica algu, encara ques tornia a reconciliar, está ab continuo recel, que per lo semblant nol danya.

Del familiar, y enemich te guardes.

**Aqui tens un pom de flors
ben bonich y flayrós, nena,
ja qu'ahir qu'era'l teu Sant
me vas doná un plat de crema.**

Colaboració Infantil

Petició

Pren ja las deixuplinas, PATUFET,
y vés al regidor del Poble Sech
y aixís boy apropanthi y fent *nyau*,
[*nyau*,
com si fosses lo meu petit gatet,
esgarrapal un xich, pro bon baylet,
sens ferli mal, d'un modo molt suau.
De tota higiene abandonats estém
y de nit ab prou feynas hi veyem,
y ensopegant cayém, fins ens fem
[sanch,
y cremadas las noyas també estém
perque quan plou las mitjas embru-
[tém
ab aygua corrompuda y negre fanch.
¿Serás, PATUFET meu, tan servidor?
¿parlarás ab lo nostre regidor?
Si atrapas nostre be, un trosset de cel
te darem, juntament ab nostreamor,
y't guardarem, dintre del tendre cor,
un lloch d'agrahiment dols com la
[mel

SIÓ DÓRIA, 15 anys

* *

Glossas

Demá es festa
Sant Joan la fá
tira un tiro
y se'n vá a cassá.
Mata un pardal
y lo tira a l'olla
ab un grá de sal.
Passa boscos y serras
marges y barranqueras
que'n trova pel camí
y en mata un aucellet
manset com colomí.
Sant Joan suspira,
Sant Joan s'alegra,
Sant Joan s'admira
d'aquella cassera!
. . . .
Si aucellets volejan
per boscos y jardins
y rosas flayrejan
ab colors mes fins.
Las floretas monas
se'n venen se'n van
y las papallonas
entorn d'ellas van.
Las cucas ne surten
de sas barracotas,
la festa celebran
moventne las potas
Demá es festa
Sant Joan la fá
tira un tiro
y se'n vá a cassá.

C CALLÍS

* *

Bon mot

En *Pepito* ha fet campana
Lo seu pare está enfadat,
Lo renya ab uns crits que aixorda,
Que us dich jo que fa fredat.
—¡Desde avuy tens de ser bo,
Puig si segueix ton desvari,
Créume que't faré anar dret,
Grandíssim estrafalari!
Y en *Pepito* molt tranquil,
Li respon sens teme'l càstich:
—Y com vol que vaigi dret
Si no mes porto un elastich!

ANGELET BOIXADER, 14 anys

* *

A n' «En Patufet»

N'era un nen petit,
ros com un fil d'or,
tota sa fal-lera
sempre era l'amor.
A ell feya versos,
glossas l'hi cantava
y sempre ab dalit
sos ideals somniava.
Escrigué un sens fí,

de nit y de día,
y per cada intent
nou fracás rebía.
Cansat de lluytar
y cercar victoria,
boy plorant un día
ne va fer memoria.
Ne vingueres tú
a mon pensament
y sense pensarmi
t'escriguí al moment.
Y tu, amich com sempre
de tot instruit
lo torment calmarás
d'aquest nen petit.

J. ANDORA C.

* *

Solucións

al Concurs de la ratlla

Consistía aquest passatemps en endevinar la ratlla sustituida per punts quina solució es aquesta:

LLUNY DE LA PAGESÍA, Y PER-

S'han rebut 183 solucións exactas y com que'l premi no mes es un y no he cregut propi ferne 183 parts, una pera cada encertador, vaig resoldre sortejar entre aquets al afortunat, essent la sort favorable a

Na Assumpció Sagrera

de 10 anys, que viu al carrer de Méndez Núñez, n.º 18, pis segón, de Barcelona, qui podrá venir desde demá, dilluns, 18 del corrent o días següents, hasta'l 24 del mateix mes, de 7 y mitja a 8 y mitja del vespre, en aquesta Redacció, Rambla de las Flors, 11, entressol, a recullir lo premi de

Una dotzena mocadors de butxaca

La persona que passi a recullir lo premi deurá acreditar degudament la seva personalitat.

* *

SOLUCIÓNS

corresponents al número 28

Conversa: **Sofía**
Geroglífich comprimit: **Valentí**
Logogrifo numérich: **Romea**

* *

Han enviat solucións exactas: En Joan Pigrau, de Barcelona.—En Baldomer Guasch, de id.—En Simón Ordal, de íd.—Na Engracia Plaus, de íd.—En Fidel Maynou, de Tarrassa.—En Angelet Boixader, de Barcelona.—En *Piu*, de Sans.—En Joseph Brú, de Barcelona.—En Joseph M.ª Farré, de id.—En Ricart Porta, de Sant Hilari.

Estimats amiguets, dech advertirvos que pera posar lo vostre nom en la secció d'endevinayres, haveu de enviar la solució exacta dels tres problemas a resoldre; ab una mica de paciencia obtindreu lo vostre desitj. Ja se que ab aquesta calor se pert la calma, pro poch a poquet se va lluny. Dich això perque n'hi ha molts que no mes envían una solució y això no val.

* *

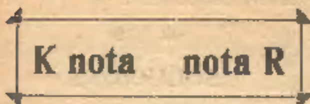
Endevinallas

Intríngulis

ORANGE

Combinar aquestas lletras de manera que'n resulti un nom d'home.

Geroglifich comprimit

Piu

* *

Endevinalla

Un rey de aquells tan crudels
que hi'via a l'antiguitat,
ab molts mals modos un día
va cridar al seu criat,
y que's veuría, va dirli,
en un'alsina penjat
si al cap de dotze horas justas
no li presentés un plat
que havía de fé igual bulto
ans y després de menjat.
Veyentse en perill la vida
va espavilarse'l criat.

Lluiset Llansa

Las solucións en lo número segúent.

* *

Estich molt enfeynat preparant un altre **Concurs ab Premi**, prepareuse a rumiar la mostra que jo us desitjo molta sort y bona voluntad.

Correu

Medallas: En Agustí Roure. —En *Piu*.—En Geroni Torner.— En Frederich Flos. — En Narcís Arias.—Na Isabel Orriols.

Carbassas: En Pau Pich. — En Ramón Carol. — En *Pitansa*. — En Lluis Gordón.

—

En Manel Clavé, los premis s'anuncian junt ab los passatemps. — Na Dolors Grau, pot enviar l'import.— En J. Virgili, paciencia y gracias de tot.—En Cayetá Vilalta, estich content de tu. — En Bonaventura Mas (Patuf), en los seus dibuixos hi ha molt bona intenció pro no son encara prou correctes, no desanimarse. — En Alexandre Bulart, molt cuydado ab los versos.—En Andreu Prats, he rebut las dúas cartas y moltas mercés.—En Ricart Fortuny, he rebut lo seu envio.—Na María dels Angels, aviat anirá, retocat un poch.—En Guillém Soria, cumpliré l'encarrech.

—

Dech advertir un'altra vegada que 'ls que no posin los anys que tenen al peu mateix dels originals qu'envihin, no'ls publicaré encara qu'estigan ben fets, ab aixó, recordeusen, que ho dich pel vostre be.

Quedan mes cartas pera contestar.

Tip. «Arte Moderno» de Vega y Mascaró, Passeig de Gracia, 83, baixos

Visitas d'«En Patufet» als Lleóns del Parch

También a vosaltres
Romeu y Julieta
ab goig sens mida
os vinch a veure.

Jo prou voldria
passar la reixa
pera allargarvos
la meva destra.

Mes me'n fariau
una de crespa
y a mi aquets tractes
may me convenen.